

Broytingar í skattalógini

Undir viðgerðini av uppskotinum hjá Poul Michelsen ella fólkaflokkionum um broytingar í skattalógini, um at Tórshavnar kommuna kann fáa serloyvi til at útgjalda til pensionistar tann fyrr áliknaða skattin, úttan at pensionisturin so aftur skuldi gjalda skatt av upphæddini, førði býráðsformaðurin í Havn fram, at teir vóru so væl fyrri í Tórshavnar kommunu, at teir kundu gera hetta. Teir høvdu pening standandi á konto til sama endamáli.

Uppskotið er fyrri so vitt positivt, og kann væl brúkast sum vegleiðandi fyrri broytingar í skattalógini, sum verandi samgonga vil koma við.

Men uppskotið visir eisini týðuliga, hvussu fólkaflokkurin roynist og hugsar, tá hann er í samgongu, og tá hann er í andstøðu.

Uppskotsstíllarin førði fram, at fólkaflokkurin í fyrru samgongu hevði roynt at fáa hetta uppskotið fram, men tað gekk ikki, tí høvdu teir tað fingið tað fram, so hevði alt verið greitt, men tað bar ikki til.

Tí høvdu teir nú sett tað fram aftur.

Taki ikki ÓB-hóttan fyrri fult

Sum viðmerking og fyrri líkasum at undirstrika tað, sum var farið fram, segði Óli Breckmann m.a.:

»Eg fari at fylgja væl við hesum máli, og eg fái at siggja, um sosialistarnir tora at stemma imóti einum loyvi til Tórshavnar kommunu at útgjalda úr kommunukassanum til pensionistarnar.»

Eg taki ikki hóttan frá hesum tinglimi fyrri fult, hana skuldi hann heldur sett fram, meðan hann sat sum ábyrgdarmaður fyrri fyrru samgongu, har teir ikki fingi málið fram, og tá gloymdu pensionistarnar fyrri bara at halda saman uppá tað borgarlaga alternativ.

Hóttan frá Óla Breckmann fær ikki meg at broyta støðu. Hon er greið. Allir pensionistar skulu viðgerast líka, úttan mun til um teir buggva í Tórshavn ella úti á bygd.

Tí kann uppskot fólkaflokksins bert brúkast sum vegleiðandi til

broytingar í skattalógini, sum aftur vilja geva líkningarnevndinum rætt til at líkna eftir ogn og førimumi.

Óg so kann tann broytingin eisini koma við, at pensionistar vera fríttíknir fyrri at gjalda skatt av pensiónini. Hon er litil nokk sum er, men so kunna teir gjalda av tí, teir móguliga vinna afturat við arbeiði, úttan at niðurskurður verður gjørdur í pensiónsupphæddini.

»Ministarinn fyrri neyð og elendigheit«

Tó má ein frøast um broytingarnar í hugsanini hjá fólkaflokkinum frá at eykneva landsstýrismannin, sum umsat sosialmál fyrri »Ministarinn fyrri neyð og elendigheit« til nú at geva borgarstjóranum í Tórshavn loyvi at útgjalda áliknaða skattin aftur til pensionistarnar.

Hetta er positivt og taki eg undir við øllum positivum, sum ber á ta leið at beta um viðurskiptini hjá pensionistunum, eisini tað, sum kemur frá borgarstjóranum í Tórshavn, úttan at eg fari at eykneva hann fyrri tað, sum fólkaflokkurin vólkarsær í.

Tað eru tó Guðs børn, sum batna.

Sverre Midjord

beinanvegin. Hann segði, at barnið skuldi verið komið fyrr, men at vit kortini skuldu fara til Danmarkar nú. So varð gjørt, og tá læknarnir á Ortopædisk afdeling á Ríkishospitalinum søu barnið og høvdu kannað tað, kom karakterurin til læknarnar á Landssjúkrahúsinum í Havn: **Barnið skuldi verið komið higar fyrri fleiri árum síðan!**

Eg vildiegin, at Jákup Lindenskov sigur, hvat hann kallar framferðina hjá læknunum á Landssjúkrahúsinum í hesum fari. Er hetta ikki at krógva sjúklingar burtur, soleiðis sum Asbjørn Joensen málbar seg? Tað harmar meg, at Jákup Lindenskov alment tekur til orða fyrri at verja slíka framferð, men eg rokni við, at tað er gjørt orsakað av tørvandi kunneleika til málið.

Hesa seinastu tíðina hevur nógv skrivning verið um at seta ortopædiskan skurðlækna á Landssjúkrahúsinum, eftir at Elias Arge, lógtingsmaður (sjálvur yvirlækni á Landssjúkrahúsinum) hevur lagt uppskot fyrri tingið um setan av slíkum lækna á Landssjúkrahúsinum. Ikki kann sigast annað, enn at uppskot

hansara hevur fingið dygga undirteku frá — starvsfólki á Landssjúkrahúsinum. Fyrr kom grein frá sjúkrasysturum á røntgendeildini og síðan grein frá hjálparlæknunum á skurðdeildini.

Um greinina hjá sjúkrasysturum havi eg ikki so nógv at viðmerkja. Tó er okkurt, ein heftir seg við. Tær siga m.a. citat: »Nógv fólk hava fingið hjálpi, tí at ortopædur til tíðir hevur verið á Landssjúkrahúsinum, men mong eru tey, ung og gomul, sum framvegis biða á árávis eftir hesi hjálpi« (citat endað). Til hetta er at siga, at tað ivaleyst er rætt, at mong hava fingið hjálpi, men hinvegin ber eisini til at siga, at mong eru tey, sum kundu havt fingið hjálpi við verandi umstøðum, men sum annaðhvørt ikki hava fingið hesa hjálpi ella fingi hana alt ov seint. Ikki tí at eingin ortopædiskur skurðlækni var á Landssjúkrahúsinum, men heldur tí at tey vóru ikki send til rætt stað. Viðari siga sjúkrasysturnar (citat): Tað kundi verið líkt til, at tað ikki bert eru ov fá, ið arbeiða fyrri at fáa ein ortopæd, men at tað tíverri eru fleiri, sum beinleiðis arbeiða imóti« (citat endað). Men góðu sjúkrasystur, hví er hendan

andstøða ikomin?

Saman við greinini hjá sjúkrasysturum á røntgendeildini verður endurprentað grein, sum Sanna Dahl Niclasen, fyrrverandi yvirlækni skrivaði fyrri skjótt 10 árum síðan í tveimum av føroysku bløðunum. Eg havi einki ilt at bera Sonnu Dahl Niclasen, men eg kann ikki lata vera við at nema við ein setning í grein hennara, har hon sigur (citat): »...soleiðis, at tey trý sjúkrahúsinu ikki mót- arbeiða hvørjum øðrum, men arbeiða saman sum ein eind« (citat endað). Eg kundi hugsað mær, at Sanna Dahl Niclasen gjøllari greiddi frá, hvat liggur í hesum øðrum. Meinat hon, at sjúkrahúsinu í dag mót- arbeiða hvørjum øðrum, so er hetta sera álvarssamt. Í mínum eygum minnir hetta ikki sørt um smádreingir, ið eru ósamdir og klandrast, men vónandi liggur hugsanin innan okkara sjúkrahúsverk á hægri støði enn so.

Hjálparlæknarnir á

skurðdeildini á Landssjúkrahúsinum hava skrivað drugva grein undir yvirskriftini »Gevði okkum ein ortopæd kirurg«, og skal eg her gera nakrar viðmerkingar til hana.

Tær siga í greinini (citat): »Ortopæd kirurgi umfatar ta kirurgisku viðgerð av viðføddum brekum og av brekum orsakað av skaðatilburðum í rørluglunum« (citat endað). Persónliga má eg siga, at tað harmar meg at lesa hesi orð frá hjálparlæknunum á Landssjúkrahúsinum. Visandi til mínar egnu royndir, sum skrivað er omanfyri, kenni eg meg noyddan at spyrja, hví tit so ikki gera nýtslu av ortopædkirurgi, tá talan er um viðfødd brek? Hjá barni okkara var talan um viðføtt brek, men hví varð tað so ikki sent til ortopædkirurgiska viðgerð, sum sambært tykkum sjálvum skal nýtast í slíkum fari? Tað ber tykkum ikki til at umbæra tykkum við, at eingin ortopædkirurgur er á Landssjúkrahúsinum. Vit hava ein í Føroyum, og hann var javnan á Landssjúkrahúsinum fyrr. Brekið hjá barni okkara var konstaterað rættlaga tíðliga, men kortini varð ikki farið rætta vegin — framvegis sambært tykkara egnu øðrum í greinini. Eg veit fullvæl, at ábyrgdin er ikki tykkara, men yvirlæknanna, men hevði tað ikki verið rimiligt, at tit kannaðu hesi viðurskipti til fulnar, áðrenn tit alment krevja verandi um-

støður broyttar við at seta fram krav um ortopædkirurg á Landssjúkrahúsið?

Í greinini hjá hjálparlæknunum verður viðari sagt (citat): »harmast vit tí um, at orðaskiftið um hetta evnið verður avsporað og ikki snýr seg um tann aktuella tørvin á Landssjúkrahúsinum, men um lokalpolitikk. Vit heita á fólk um at visa menniskjansligt umhugsni í hesum og vera við til at tryggja, at sjúklingar fáa optimala viðgerð.« (citat endað).

Góðu læknar, hví halda tit, hetta orðaskiftið verður »avsporað« og snýr seg ikki um aktuella tørvin á Landssjúkrahúsinum, sum tit málbera tykkum? Eg veit ikki, hvussu stórir aktuelli tørvurin á ortopædkirurgiskari viðgerð er á Landssjúkrahúsinum, men eg veit, at hann hevur verið har. Og av egnum royndum veit eg eisini, at partur av hesum tørv kundi verið nøktur við verandi kapasiteti, men varð tað ikki. Og mangt bendir á, at mín tilburður er ikki tann einasti í so máta, og er tað tí ikki óhugsandi, at tørvurin er ikki so stórur, sum tit vilja gera hann, bert verandi kapasitetur verður nýttur. Tá tit heita á fólk um at visa menniskjansligt umhugsni, fari eg at loyva mær at senda tykkum somu áheitan.

Tá tosað og skrivað verður um spurningin um ortopædiskan skurðlækna til Landssjúkrahúsið, er tað eitt orð, sum hvørja

ferð stingur seg upp, nevnliga orðið lokalpolitikkur. Eg skal geva teimum rætt, sum siga, at innan eitt so týðningarmikið øki sum sjúkrahús- og heilsuverkið eigur ikki at verða tosað um lokalpolitikk áhugamáli. Men spurningurin er so, hví hetta orðið altíð kemur inn í tosið. Vit hava tvey smærri sjúkrahús og eitt stórt landssjúkrahús. Allar serdeildir eru á stóra sjúkrahúsinum úttan tann eina, nevnliga tann ortopædkirurgiska. Sum er ferðast serlæknar frá Landssjúkrahúsinum við jøvnum millumbilum úr á tey smærri sjúkrahúsinu, og tað sama var galdandi fyrri serlæknar í ortopædi fyrr. Hendan skipan tykist sera skilgóð, men spurningurin er so, hví hon ikki virkar í tí eina førinum — nevnliga av einum litlum sjúkrahúsi til tað stóra. Lat okkum fáa eina sanna frágreiðing um hetta — ikki frá onkrum tilvildarlígum lækna ella yvirlæknana, men frá t.d. landslæknunum!

Føroysku sjúkrahúsinu verða undir einum rópi Sjúkrahúsverk Føroya. Mín áheitan á myndugleikarnar skal vera: Fáið hetta verk at virka! So fáa vit ivaleyst eitt gott sjúkrahúsverk — læknur og starvsfólk annars til sóma og okkum øðrum gagns.

Sjúkrahúsinu kunnu ikki vera pallur fyrri ósemju og kegla. Tey eru bygd til álvarssamari endamáli enn so.

Árni Joensen